

<http://www.h-alter.org/print.php?id=10382>

DRŽAVE POPUT SUPERHIKA

Kapitalizam u koji smo tako oduševljeno uskočili u mnogočemu je počeo nalikovati na predložak nekog **Dickensovog** romana, a plemenite ideje o slobodi i jednakosti počele su zvučati cinično i neistinito. Država je odigrala ulogu **Superhinka** koji otima siromašnima i daje bogatima, rekao je predsjednik Građanskog odbora za ljudska prava **Zoran Pusić** na Konferenciji udruga Igmanske inicijative koja je u subotu 8. studenog održana u Zagrebu.

Trinaest godina nakon potpisivanja Daytonskog sporazuma zemlje Zapadnog Balkana, odnosno *regije*, kako se bi se to u Hrvatskoj *politički korektnije* izrazilo, nalaze se u situaciji koja bi se mogla bi se nazvati najgorom od završetka ratova na ovim prostorima.

Prije svega odnosi Srbije sa svim ostalim zemljama opterećeni su priznanjem Kosova, koje je u slučaju BiH i stvar unutrašnjih sukoba, sve zemlje nalaze se pred zidom sporih reformi i sporog ispunjavanja uvjeta za priključenje u EU, dok je pitanje BiH posebno teško jer se još uvijek ne može nazvati stabilnom i funkcionalnom državom, a eskalacija nasilja u Zagrebu pokazala je svu slabost institucija i snagu organiziranog kriminala.

Na to se naslanjaju i teme regionalne konferencije Igmanske inicijative, pokreta koji obuhvaća više od 140 nevladinih organizacija iz zemalja nastalih na prostoru bivše Jugoslavije.

Na konferenciji pod nazivom *Problemi zemalja regije na putu ka EU; Devijacije ili sudbina?* koja je u subotu 8. studenog održana u Zagrebu, bilo je riječi o iskustvima zemalja regije na putu ka EU-u, korupciji i kriminalu kao regionalnom problemu, nacionalizmu i političkom ekstremizmu, eroziji morala, te nedostatku političke volje za izgradnju institucija.

Aleksandar Popov, direktor novosadskog Centra za regionalizam, u svom tematskom izlaganju naglasio je da je toleriranje ili poticanje nacionalizma od strane političkih institucija i elita zajednički regionalni problem.

Poticanje nacionalizma je bumerang koji će nam se obiti o glavu, istaknuo je Popov. On glavnu opasnost vidi u nesigurnosti građana, devastiranju institucija i prije svega u indoktrinaciji mladih koja ostavlja dugotrajne posljedice koje se mjere u generacijama.

Aleksandar Popov: Toleriranje i poticanje nacionalizma zajednički je regionalni problem

Vehid Šehić, predsjednik Foruma građana Tuzle, rekao je da bilo potrebno da u Zagrebu ubiju **Ivu Pukanića**, pa da se mobiliziraju progresivne snage u regiji i da se uhvate u

koštac sa organiziranim kriminalom.

Pitanje organiziranog kriminala i borba protiv njega, pokrenuto je zbog želje približavanja EU, ali bojim se da je to više zbog EU, a ne zbog nas samih, istaknuo je Šehić.

U regiji ne postoji politička volja da se donese set antikorupcijskih zakona kojima bi oduzimanje imovine bilo glavno oružje protiv organiziranog kriminala, rekao je Šehić, upozorivši na činjenicu koja nam je svima zajednička: korištenje patriotizma za stjecanje profita i bogaćenje za vrijeme i nakon rata, kao i usvojeni eufemizam da se ratne profitere naziva *kontroverznim biznismenima*.

Ne postoji politička podjela u borbi protiv organiziranog kriminala u regiji, nastavio je Šehić. On se osvrnuo i na problem dvojnog državljanstva koji prečesto služi kao dobra prilika za zloupotrebu kriminalcima koji se sklanjaju u susjedne države, te je pozvao da se usvoje neke nove mjere kako bi se takva zloupotreba ograničila.

Zoran Pusić, predsjednik Građanskog odbora za ljudska prava, u svom tematskom izlaganju pod nazivom *Erozija morala i socijalna isključenost*, naglasio je da će ta tema morala ostati aktualna i kad sve zemlje napokon postanu članice EU.

*Kapitalizam u koji smo tako oduševljeno uskočili u mnogočemu je počeo nalikovati na predložak nekog **Dickensovog** romana, a plemenite ideje o slobodi i jednakosti počele su zvučati cinično i neistinito, rekao je Pusić. On je upozorio i da je profit postao vrhunska vrijednost, a radnici potrošna roba. U svemu tome, država je odigrala ulogu **Superhinka** koji otima siromašnima i daje bogatima. Socijalno osjetljiva država ne znači komunizam, nego postupno ostvarivanje ljudskih prava i dostojanstva.*

Pokret nevladinih organizacija Zapadnog Balkana *Igmanska inicijativa* predložio je da se održi regionalni summit na kojem bi se razgovaralo o zajedničkoj europskoj budućnosti ovih zemalja. Predstavnici *Igmanske inicijative* smatraju da bi se na ovakvom skupu trebao ocijeniti napredak zemalja regije u eurointegracijama, kao i da se, uz uvažavanje specifičnosti svake zemlje, utvrdi da je europski put u mnogim aspektima ipak zajednički svim državama.

Iako se zemlje regije bore sa sličnim problemima, i mada ne treba zaboraviti na sve njihove brojne različitosti odnosno specifičnosti, želja za europskim putem trebala bi pomoći da se vrijednosti unificiraju, ili kako je to u svojem izlaganju na Konferenciji sažeo predsjednik Stjepan Mesić: *Europska Unija je naša sudbina i naša želja, a o brzini i kvaliteti realizacije te želje ovisit će naš život, standard, demokracija i materijalno blagostanje.*

Zajedničke slabosti traže i njihovo zajedničko rješavanje, pa je tako na subotnjoj

konferenciji glavni zaključak izražen u prijedlogu da se održi summit zemalja regije na državnim razinama na kojem bi se razgovaralo o zajedničkoj europskoj budućnosti.

www.h-alter.org